Република Северна Македонија
Министерство за култура

Republika e Maqedonisë së Veriut
Ministria e Kulturës

Сектор за управен
и инспекциски надзор

Sektori i Mbikëqyrjes
Administrative dhe Inspektuese

Архивски знак:_____
Рок на чување:_____год.
_____20____ год.
Потпис.
_____

ГОДИШЕН ПЛАН
ЗА РАБОТА НА МИНИСТЕРСТВОТО ЗА КУЛТУРА - СЕКТОР ЗА УПРАВЕН И ИНСПЕКЦИСКИ НАДЗОР ЗА 2023 ГОДИНА

Дел. бр. 57-11395/ 2

Датум: 14.11.2022 г.

Место: Скопје (м.п.)

Сабина Синан
[име и презиме]

Раководител на Сектор-главен инспектор
[функција / зване на раководител на инспекциска служба]

С. Синан
[потпис]

Инспекциската служба има и други трошоци во работењето, но со оглед дека Секторот, функционира како организациска единица во рамки на Министерството за култура, другите расходи при работењето, не може да се изразат на ниво на сектор, поединечно, прецизно и во точни износи.

*Расходите за гориво за службено возило, дневници и патарини се пресметани врз основа на просек од трошоците направени во 2022 година, зголемени за процент на зголемување на цени на гориво.

Меѓународна соработка

За 2023 година, во рамките на надлежностите на Секторот за управен и инспекциски надзор во Министерството за култура, не се планирани активности/проекти во областа на меѓународна соработка (усогласувања со директивите на ЕУ и слично).

Други активности на Секторот за управен и инспекциски надзор во Министерството за култура во 2023 година

Со цел обезбедување соодветна поддршка за навремена реализација на Планот за работа за 2023 година и зголемување на ефикасноста на инспекцискиот надзор на целата територија на РСМ, во инспекциската служба на МК покрај претходните унапредувања на дел од постојниот кадар, вработените во Секторот, исто како и за 2022 г. имаат потреба од соодветни обуки, особено од аспект на примена на процедуралните прописи (ЗОУП, ЗП, ЗК), набавка на нова техничка опрема (4 нови компјутери, лаптоп и скенер), како и потреба од уште едно возило (забелешка: поради дотраеноста на службеното моторно возило, што го користат инспекторите за култура, во текот на годината возилото, во просек се сервисира од два до три пати).

Раководител на Сектор,
Сабина Синан

Доставено до: Инспекциски совет на РСМ, Скопје

Република Северна Македонија
Министерство за култура

Republika e Maqedonisë së Veriut
Ministria e Kulturës

Сектор за управен
и инспекциски надзор

Sektori i Mbikëqyrjes
Administrative dhe Inspektuese

ГОДИШЕН ПЛАН
ЗА РАБОТА НА МИНИСТЕРСТВОТО ЗА КУЛТУРА - СЕКТОР ЗА УПРАВЕН И ИНСПЕКЦИСКИ НАДЗОР ЗА 2023 ГОДИНА

Дел. бр. **57-11395/**

Датум: **14.11.2022 г.**

Место: **Скопје** (м.п.)

Сабина Синан
[име и презиме]

Раководител на Сектор-главен инспектор
[функција / звање на раководител на инспекциска служба]

[потпис]

Резиме

Анализа на ризици

И во изминатиот временски период, државата и граѓаните на РСМ беа соочени со големите предизвици и последици од здравствен, економски и социјален аспект, настанати од болеста COVID-19, но дополнително и поради енергетската криза (предизивикана од војната во Украина), што доведе до драстично намалување на буџетските средства за одделни расходи (обуки, набавка на ИТ опрема, вработувања, ...).. Во рамките на Проектот на Европската банка за обнова и развој, донесена е Методологијата за проценка на ризик при планирање на инспекциски надзори во областа на културата бр. 57-5108/2 од 29.04.2021 г., чиишто резултати се земени во предвид при подготвувањето и на Годишниот план за работа за 2023 г., со проценет среден и висок ризик за планираните редовни надзори.

Организација и раководење

Работите на инспекцискиот надзор од надлежност на Министерството за култура, ги вршат инспектори за култура при организациската единица – Сектор за управен и инспекциски надзор. Работата во Секторот е организирана во 2 одделенија, со пополнети 5 работни места и со вкупно 6 извршители, од кои 5 се инспектори.

Инспекциски надзор

Со Годишниот план за 2023 г., предвидени се вкупно 73 инспекциски надзори, од кои по Законот за културата - 18 надзори кај национални установи од областа на културата, по коеф-те на сложеност Q 4 и 5 (од кои 9 редовни, 5 контролни и 4 вонредни), и 40 надзори кај други правни и физички лица, по коеф-те на сложеност Q 2 и 3 (од кои 15 редовни, 15 вонредни и 10 контролни), како и 15 надзори, од аспект на примена на другите посебни законски и подзаконски прописи од областа на културата, од кои 10 редовни инспекциски надзори (5 по Законот за музеите и 5 по Законот за издавачката дејност), и 5 контролни инспекциски надзори (по коефициентите на сложеност од Q 2 до Q 4), со вкупно 20 неправилности.

Обука на инспекторите и административните службеници

Согласно со член 50 став (1) од Законот за инспекциски надзор, за инспекторите за култура при Секторот за управен и инспекциски надзор на МК за 2023 г., донесени се Годишната програма за специјализирана обука бр. 57- 9872/1 од 15.09.2022 г. и Годишниот план за индивидуално стручно усовршување и обука бр. 57-9872/2 од 19.09.2022 г., со следните три генерички обуки: Компјутерска обработка и табеларни пресметки (тема 1.7.), Изработување на управни акти (тема 1.12.), и Систем на интегритет во инспекциските служби (тема 1.14.).

Буџет и финансирање

Секторот за управен и инспекцикси надзор, како организационата единица во рамките на МК, нема сопствен буџет, туку платите и другите расходи ќе се намируваат од средствата од Буџетот на РСМ за 2023 г., наменети за работата на Министерството за култура. Во Годишниот план за работа, се дадени информации за планираниот дел од Буџетот за 2023 г., за инспекциската служба според главните категории на расходи (бруто плати, гориво, дневници, патарини, ...).

Меѓународна соработка

За 2023 г., во рамките на надлежностите на Секторот за управен и инспекциски надзор на МК, не се планирани активности/проекти во областа на меѓународна соработка (усогласувања со директивите на ЕУ и слично).

Други активности на Секторот за управен и инспекциски надзор во Министерството за култура во 2023 година

Со цел обезбедување соодветна поддршка за навремена реализација на Планот за работа за 2023 година и зголемување на ефикасноста на инспекцискиот надзор на целата територија на РСМ, како и за 2022 г. инспекторите имаат потреба од стручни обуки за процедуралните закони, како и набавка на техничка опрема (компјутери, лаптоп и скенер), и уште едно возило.

Анализа на ризици

И во изминатиот временски период, како и во 2020 и 2021 г. државата и граѓаните на РСМ беа соочени со големите предизвици и последици од здравствен, економски и социјален аспект, настанати од болеста COVID-19 (КОРОНА ВИРУС), но и дополнително од енергетската криза (предизивикана од војната во Украина), што доведе до драстично намалување и на буџетските средства на Министерствот оза култура за одделни расходи (вклучително и за обуки, набавка на ИТ опрема, вработувања, ...).

Во врска со новонастаната состојба на светско ниво, а со цел навремено и ефикасно справување со негативните последици од страна на Владата на РСМ, на 69-та седница одржана на 16 август 2022 г., донесени се заклучоците по однос на „Информација со сет на препораки и задолженија за намалување на потрошувачката на електрична и топлинска енергија во РСМ, за безбедна зима“, односно задолженијата и препораки наменети за сите органи на државната управа, институциите кои немаат статус на орган на државната управа и правните лица основани од државата, како и бизнис – заедницата и на ЗЕЛС (со препораките), меѓудругото со

цел да се остварат заштеди во потрошувачката на електрична енергија за 15% на месечно ниво започнувајќи од 1. септември 2022 г., заклучно со 31 март 2023 година.

Работата во Министерството за култура, вклучително и во Секторот за управен и инспекциски надзор, во текот на 2022 г. се одвиваше непречено (со соодветн протоколи), со доследно почитување на заклучоците, со препораки и мерки донесени од страна на Владата на РСМ (почнувајќи уште од м. јуни 2020 г.), со цел превенција од внесување и ширење на болеста COVID-19, односно заради заштита на јавното здравје и спречување од негово ширење, како и ново донесените заклучоци од 16 август 2022 г., со соодветни препораки и задолженија во однос на органите на државната управа.

Во 2021 г., од страна на Секторот за управен и инспекциски надзор на МК согласно со член 32 став (1) од Законот за инспекциски надзор, а врз основа на Правилникот за елементите на проценката на ризикот, како и зачестеноста на спроведувањето на инспекциски надзори врз основа на проценката на ризик („Сл. весник на РСМ“ бр. 247/19), донесен од Инспекцискиот совет, а по спроведената едномесечна стручна обука во рамките на Проектот на ЕБРД (Европска банка за обнова и развој), донесена е Методологијата за проценка на ризик при планирање на инспекциски надзори во областа на културата со бр. 57-5108/2 од 29.04.2021 г., по којашто на 28.05.2021 г., од страна на Инспекискиот совет е дадено позитивно мислење. Со Методологијата, е пропишан начинот на проценка на ризик, преку идентификација на специфичните ризици во надлежност на контролата од страна на инспекторите за култура, а со цел ефективно и ефикасно планирање на обемот и зачестеноста на надзорот над субјектите во областа на културата.

Оттука, за прв пат резултатите од Методологијата се земени во предвид при подготвувањето на Годишниот план за работа за 2022 година, односно за планираните редтовни инспекциски надзори за 2022 г., конкретно од аспект на примена на Законот за културата, Законот за музеите, Законот за библиотеките и Законот за издавачката дејност.

Методологијата не се применува за вонредните инспекциски надзори, коишто се вршат врз основа на поднесените иницијативи од страна на другите сектори во Министерството за култура, преку коишто се врши финансирање на проектите и програмите од националниот интерес во културата, потоа други подносители (физички или правни лица - органи на државната или локалната власт, ОЈО, ДКСК, ...), како и по налог на Инспекцискиот совет или писмена наредба на министерот, односно раководното лице согласно со член 71 од Законот за инспекциски надзор. Истото се однесува и на контролните инспекциски надзори, по коишто инспектор постапува по истекот на рокот определен во инспекцискиот акт (решение за опомена или наредба за отстранување на недостатоци), со цел да се утврди дали субјектот на надзорот постапил, не постапил или делумно постапил по инспекцискиот акт, донесен при претходно извршен редовен или вонреден инспекциски надзор согласно со Законот за културата и член 76 од Законот за инспекциски надзор.

Според Методологијата веројатноста за случување на штетни последици е проценета врз основа на определени критериуми, а вредностите на критериумите се искажани во бодови, односно за секој критериум е доделен определен број на бодови. При процена на ризик, за секој критериум е утврден број на бодови кои се собрани и е добиена вкупна нумеричка вредност која е дефинирана дали спаѓа во мал, среден или висок ризик.

Утврдување на елементот веројатност за настанување на штетни последици е вршена преку мерење на следните пет специфични елементи:
1. Претходната работа и постапување на субјектот на инспекциски надзор, вклучувајќи ја и последната утврдена состојба на законитост и безбедност во неговото работење и постапување, со утврден историјат на најдени неусогласености, прекршоци или кривични пријави, вид и број на изречени мерки против субјектот.
2. Стандарди и други документи кои ја сочинуваат националната стандардизација, како и правилата на добра практика кои ги применува субјектот на инспекциски надзор. Дали субјектот има воведени релевантни стандарди, врши редовна ресертификација.
3. Системите за управување и внатрешен надзор на работењето на субјектот на инспекциски надзор. Дали субјектот има развиени пишани процедури за работа сопствена внатрешна контрола на работењето, задолжени лица за контрола, редовна евиденција и записници и сл.
4. Состојбата во областа во која се врши дејноста и предвидувањата за идните движења во таа област, трендови, компаративна состојба со слични земји, добри пракси од други земји.
5. Внатрешните и надворешните стручни, технички, технолошки и финансиски капацитети на субјектот на инспекциски надзор.

Така, на начин утврден со Методологијата за проценка на ризик при планирање на инспекциски надзори, а врз основа на податоците од регистрите и евиденциите, што ги води Секторот за управен и инспекциски надзор на Министерството за култура, за сите спроведени инспекциски надзори и преземените управно-надзорни мерки од страна на инспекторите за култура, почнувајќи од 2016 г., заклучно со ноември, 2022 г., како и евиденцијата за спроведените постапки за порамнување и издадените прекршочни налози, со размена и добивање на потребните податоци од евиденциите на други државни органи и институции, како и од национални установи од областа на културата, извршена е соодветна анализа на проценката на ризик при планирање на редовните инспекциски надзори во областа на културата и избраните субјекти на надзорот, во конкретниот случај национални установи од областа на културата, правни и физички лица со проектите од областа на драмската дејност, како и издавачки куќи и тоа пред се од аспект на примена Законот за културата, потоа Законот за музеите и Законот за издавачката дејност, со повеќе подзаконски прописи.

Како и во 2022 година, останува проблем поради неусогласеноста на дел од материјалните закони од областа на културата, во делот на прекршочните одредби, кои според законската обврска требало да се извршат во рок од 6 месеци од денот на влегувањето во сила на новиот Закон за прекршоците („Сл. весник на РСМ“ бр. 96/19 од 17.5.2019 г.), како и поради неусогласеноста со новиот Закон за инспекциски надзор, а што претставува ризик во однос на санкционирањето.

Понатаму, како и во претходниот временски период утврдено е дека ризикот во непримeнувањето на Законот за културата, како системски пропис од областа на културата во 2023 г., постои не само кај корисници на средствата од Буџетот на РСМ, односно кај физичките лица (уметници) и правните лица, што се финансираат со средствата од Буџетот на РСМ, преку МК (забелешка: како и до сега дел од субјектите на надзорот ќе бидат утврдени дополнително во текот на 2023 г., врз основа на поднесените иницијативи), но и кај дел од националните установи и тоа вооглавно поради недостиг на соодветен стручен кадар (особено во областа на заштита на културното наследство, односно дејностите - заштита на историски места и градби, како и слични знаменитости за посетители и музејска дејност), недостиг на потребните финансиски средства за доследна примена на законските и подзаконските прописи (евиденција

на движното културно богатство и преземање мерки за неговата превентивна и трајна заштита, спорведување на редовни ревизии, ...), а во одредени случаи нецелосна или делумна нереализација на финансираните проекти/програма и трошење над одобрените и преведените средства од Буџетот на РСМ, преку МК од страна на одделни корисници, како и преземање на обврски над одобрените средства од Буџетот на РСМ, преку МК, при што моменталната состојба е влопена поради долгогодишната криза на светското ниво во сите области.

Оттука, проценето е дека поради среден или висок степен на ризик има потреба за вршење на зачестени редовни инспекциски надзори од аспект на примена на Законот за културата кај одредени национални установи, особено оние што се со поголем прилив на средствата од Буџетот на РСМ, преку МК (за програмата од 2022 г.), како и кај други корисници на средствата од Буџетот на РСМ, преку МК - приватни правни лица (трговски друштва, здруженија на граѓани-театри, фестивали, ансамбли, манифестации, ...), и физички лица (уметници и самостојни уметници), чие работење подлежи на надзор согласно со прописите од областа на културата, за работи од културата. а со даден приоритет на субјектите, што вршат драмска дејност по предлогот на Секторот за дејностите од областа на културата и уметноста на МК.

Исто така, и за 2023 година проценето е дека поради среден висок степен на ризик има потреба за вршење на зачестени редовни инспекциски надзори од аспект на примена на Законот за музеите, со повеќе подзаконски прописи, кај одредени национални установи – заводи/музеи, но и кај оние установи каде што според евиденцијата на Секторот за управен и инспекциски надзор, подолг временски период не се вршени инспекциски надзори.

Исто така, проценето е дека има потреба за вршење на редовни инспекциски надзори и од аспект на примена на Законот за издавачката дејност, со повеќе подзаконски прописи, кај одредени новоформирани издавачки куќи и кај коишто од таа причина претходно не е вршен воопшто инспекциски надзор или не е вршен надзорот подолг период, со што овие надзори се рангирани во групата со среден ризик.

Како и за претходниот период, имајќи ги предвид горенаведените причини (болеста COVID-19, енергетска криза), истите може во значителна мерка да имаат одредено негативно влијание на состојбите со проценетите ризици за 2023 година.

Организација и раководење

Работите на инспекцискиот надзор од надлежност на Министерството за култура, ги вршат инспектори за култура при организациската единица – Сектор за управен и инспекциски надзор. Работата во Секторот е организирана во 2 одделенија (Одделение за инспекциски надзор и Одделение за управен надзор и контрола над наменското користење на буџетски средства), со 12 систематизирани работни места и вкупно 13 извршители, од кои моментално 5 (пет) работни места се пополнети со вкупно 6 (шест) извршители и тоа: раководител на Сектор – главен инспектор (дипл. правник), 2 виши инспектори (од кои еден дипл. правник и еден дипл. економист), 1 советник – инспектор (дипл. економист), еден соработник за обработка на податоци во функција на надзор – помошник инспектор (дипл. правник), и еден извршител - самостоен референт за техничка обработка на документација (ССП), со работни задолженија во однос на надлежноста на СУИН на МК во вршењето на инспекциски надзори, односно водење на инспекциска евиденција, архивирање и други административни задачи.

Согласно со член 31 став (4) алинеа 2 и член 33 од Законот за инспекциски надзор („Сл. весник на РСМ“ бр. 102/19), и Правилникот за содржината и формата на годишниот план за работа на инспекциска служба („Сл. весник на РСМ“ 238/19),, предвидено е директорот, односно раководителот на инспекциската служба од член 26 од законот, да донесе Годишен план за работа на инспекциската служба, којшто во законски предвидениот рок, односно најдоцна до 15. ноември, треба да биде доставен на согласност до Инспекцискиот совет на РСМ, во електронска и хартиена форма.

Раководниот инспектор и во 2022 година, покрај вршење инспекциски надзори, како и организирање, координирање и насочување на работата со Секторот; распоредување на задачите на извршителите и давање упатства за нивно спроведување, предлагање и подготвување месечен план за работа и грижа за негово реализирање, надзор над реализација на програмата, стручно обработување на прашањата од надзорен карактер во областа на културата, преписка со Инспекцискиот совет на РСМ, ОЈО, Народен правобранител на РСМ, Државната комисија за спрекување на корупцијата, судски органи и други органи на државната управа (за барања на податоци, мислења и појаснувања упатени до СУИН на МК, но и до другите сектори во МК), мислења по законски и подзаконски прописи од областа на културата, одговори по новинарски прашања, претставки, барања за слободен пристап до информации од јавен карактер и друго, ќе врши и преписка со Државното правобранителство на РСМ, којшто е застапник по закон на МК пред судските органи, во коишто МК е тужител или тужена страна, по различни основи (работни односи, должничко-доверителски односи, ...).

Имено, согласно со Решението бр. 44-7916/1 од 29.7.2020 г., донесено од тогашниот заменик – министерот за култура и Решението бр. 44-10269/1 од 7.10.2020 г., донесено од тогашната министерка за кутура, раководител на Секторот за управен и инспекциски надзор - главен инспектор за култура е определена и за одговорно службено лице во МК за водење на предмети и вршење на работи за одговорно службено лице за комуникација по предмети кои произлегуваат од надлежност на Државното правобранителство на РСМ, што негативно влијае на вкупната бројка на инспекциски надзори, особено надзори со повисок коефициент на сложеност, а поради што е намален и планираниот број на инспекциски надзори во Годишиот план за работа на Секторот за 2023 година. Воедно, во текот на 2022 г. главниот инспектор има учествувано и во вршењето на управниот надзор по Законот за авторското право и сродните права, по налог на министерот за култура.

При тоа, дел од работните задачи, како што се, пред се преписка со Инспекцискиот совет и други органи на државната управа, ќе биде распоредувана на другите инспектори во Секторот.

Република Северна Македонија
Министерство за култура

Republika e Maqedonisë së Veriut
Ministria e Kulturës

Сектор за управен
и инспекциски надзор

Sektori i Mbikëqyrjes
Administrative dhe Inspektuese

Табела 1: Преглед на бројот на инспектори кои ќе вршат инспекциски надзор во 2023 година, по вид, возраст и звање

Вид	**Инспектор за култура** [вид 1]						Инспектор за [вид 2]						Инспектор за [вид n]						Вкупно инспектори					
Ниво-Звање/Возраст	<30 г.	31-40 г.	41-50 г.	51-60 г.	>60 г.	Вкупно	<30 г.	31-40 г.	41-50 г.	51-60 г.	>60 г.	Вкупно	<30 г.	31-40 г.	41-50 г.	51-60 г.	>60 г.	Вкупно	<30 г.	31-40 г.	41-50 г.	51-60 г.	>60 г.	Вкупно
Б1 – генерален инспектор						0						0						0	0	0	0	0	0	0
Б2 – главен инспектор				1		1						0						0	0	0	0	0	0	0
Б3 – пом. главен инспектор						0						0						0	0	0	0	0	0	0
Б4 – виш инспектор			1	1		2						0						0	0	0	0	0	0	0
В1 – советник инспектор			1			1						0						0	0	0	0	0	0	0
В2 – самостоен инспектор						0						0						0	0	0	0	0	0	0
В3 – помошник инспектор*		1				1						0						0	0	0	0	0	0	0
В4 – помлад инспектор						0						0						0	0	0	0	0	0	0
Вкупно	0	1	2	2	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Република Северна Македонија
Министерство за култура

Republika e Maqedonisë së Veriut
Ministria e Kulturës

Сектор за управен
и инспекциски надзор

Sektori i Mbikëqyrjes
Administrative dhe Inspektuese

Табела 2. План за нови вработувања и пензионирања на инспектори во 2023 година

Вид	Инспектор за култура [вид 1]			Инспектор за [вид 2]			Инспектор за [вид n]			Вкупно инспектори		
Ниво-Звање/Возраст	Враб.	Пенз.	Разлика	Враб.	Пенз.	Разлика	Враб.	Пенз.	Разлика	Враб.	Пенз.	Разлика
Б1 – генерален инспектор			0			0			0	0	0	0
Б2 – главен инспектор			0			0			0	0	0	0
Б3 – пом. глав. инспектор			0			0			0	0	0	0
Б4 – виш инспектор			0			0			0	0	0	0
В1 – советник инспектор			0			0			0	0	0	0
В2 – самостоен инспектор			0			0			0	0	0	0
В3 – помошник инспектор			0			0			0	0	0	0
В4 – помлад инспектор			0			0			0	0	0	0
Вкупно	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Инспекциски надзор

Заклучно, со м. ноември 2022 г., со исклучок на еден редовен инспекциски надзор, се извршени сите планирани редовни инспекциски надзори со Годишниот план за работа на Секторот за управен и инспекциски надзор на Министерството за култура за 2022 г., како и планираните вонредни и контролни инспекциски надзори, како по Законот за културата, така и по Законот за музеите, Законот за библиотеките и Законот за издавачката дејност, со подзаконските прописи и тоа на целата територија на Републиката (Скопје, Охрид, Битола, Гевгелија, Свети Николе, Гостивар, Тетово, Градско, Прилеп, Кичево,...).

При тоа, е надминат и планираниот број на инспекциските надзори и управно-надзорните мерки (од планираните 79 надзори, реализирани се вкупно 117 надзори, а од планираните 23 неправилности, утврдени се вкупно 32 неправилности, заклучно со м. ноември, 2022 г.), и покрај состојбата на територијата на РСМ и соодветните задолженија, препораки и мерки донесени од Владата на РСМ**,** со цел превенција од ширење **на** болеста COVID-19, но и техничките ресурси, односно состојбата на службеното возило, коешто го користат инспекторитеза култура подолг временски период.

Така, од планираните редовни надзори по Годишниот план за работа на Министерството за култура - Сектор за управен и инспекциски надзор за 2022 година и тоа: 9 (девет) редовни надзори по Законот за културата кај национални установи од областа на културата, како субјекти на надзорот по коефициентот на сложеност Q 5, во 2022 г., заклучно со м. ноември реализирани се, односно ќе бидат реализирани вкупно 8 (осум) надзори. Додека, од планираните редовни надзори по Годишниот план за работа на Министерството за култура - Сектор за управен и инспекциски надзор за 2022 година, од аспект на примена на другите посебни законски и подзаконски прописи од областа на културата и тоа: 13 редовни инспекциски надзори (4 по **Законот за музеите, 4 по Законот за библиотеките и 5 по Законот за издавачката дејност),** по коефициентите на сложеност Q 3 и 4, во 2022 г., заклучно со м. ноември реализирани се, односно ќе бидат реализирани вкупно 12 редовни надзори (забелешка: еден надзор по Законот за музеите, планирано е да биде извршен заклучно со м. декември).

Оттука, при определувањето на минималните квантитативни цели за 2023 г., односно бројот на редовни, вонредни и контролни надзори, како и бројот на неправилности, предвид е земан вкупниот број на извршени инспекциски надзори, како и изречени управно – надзорни мерки во 2022 г., но планираниот број на надзорите за 2023 г. е намален поради постојниот број на инспектори за култура (вкупно 5 за целата територија), и можноста од нивното евентуално отсуство од работа поради оправдани причини, но и отсуство на вработените од субјектите на надзорот, кај коишто за 2023 г., е планирано вршење на редовни инспекциски надзори национални установи и други правни и физички лица, од аспект на примена на Законот за културата, Законот за издавачката дејност и Законот за музеите**,** неисправно службено возило на инспекциската служба и дополнителните работни задолженија на инспекторите за култура по налог на министерот за култура (уества во работни тела и комисии на МК).

Така, како и за 2021 и 2022 година, како ризични подрачја, кои ќе бидат предмет на инспекциските надзори во 2023 г. од областа на културата се дефинирани дејностите за

објавување на дела од областа на уметничкото творештво и заштита и користење на материјалното движно и недвижно творештво, односно културното богатство **(**субјекти на надзорот-национални установи, коишто вршат музичка дејност, сценско-уметничка дејност, фолклорна и сценско – уметничка дејност, драмска дејност, визуелни уметности, архитектура и дизајн**,** заштита на движно и недвижно културно наследство и издавачка дејност), и тоа од аспект на примена на одредбите од Законот за културата („Сл. весник на РМ" бр. 31/1998, 49/2003, 82/2005, 24/2007, 116/10, 47/11, 51/11, 136/12, 23/13, 187/13, 44/14, 61/15, 154/15, 39/16 и 11/18)**, со** даден приоритет на субјектите, што вршат драмска дејност.

Имено, од **аспект на** наменското користење на средствата добиени од Буџетот на РСМ, преку МК согласно со годишната програма за финансирање на проекти/програма од национален интерес во културата во сите дејности и тоа за тековната 2022 г. (рокот за реализација на проектите/програмата е заклучно со м. декември, 2022 г.), потоа од аспект на исполнување на останатите обврски по истиот Закон (доставување до МК на извештаи за финансиско работење и за остварување на годишната програма, донесување на нацрт и годишна програма за работа, работата на управните одбори, споведување постапки за аудиција при вработување на уметници-даватели на јавни услуги во културата и други прашања), планирано е вршење на редовни инспекциски надзори кај дел од националните установи од областа на културата на целата територија на РСМ (центри за култура, библиотеки, театри, музеи, заводи, манифестации).

Според евиденцијата на СУИН на МК, во последните три до пет години, кај планираните правни субјекти – национални установи, не се вршени инспекциски надзори по основ на Законот за културата, а поради одделни причини - застои во работата, ненамирени обврски, нереализирани проекти, промени на директори, состојбата со КОВИД-19 и слично, има потреба во 2023 г. од вршење редовни инспекциски надзори.

Додека, кај локалните установи (општинско-градски, основани од единиците на локалната самуправа, на целата територија на РСМ, што се регистрирани за вршење на дејности од областа на културата, од аспект на наменското користење на средствата добиени од Буџетот на РСМ, преку МК и за што со локалните установи се склучени договори за учество во финансирање проекти од национален интерес (особено поради досегашните износи на одобрените буџетски финансиски средства преку МК и одобрените за програмата 2022 г., вооглавно за библиотечната и галериската дејност), планирано е да бидат вршени само вонредни инспекциски надзори (по службена должности или врз основа на поднесена иницијатива, како и по писмен налог или наредба согласно со Закон).

Како второто ризично подрачје коешто е планирано да биде предмет на инспекциски надзори во 2023 г., исто така е од аспект на примена на одредбите од Законот за културата и тоа стриктно само за наменското користење на средствата добиени од Буџетот на РСМ, преку Министерството за култура и доставување на наративни и финансиски извештаи за реализација на проекти, но кај приватни правни лица **(**здруженија на граѓани-театри, фестивали, ансамбли, манифестации, ...), и физички лица (уметници и самостојни уметници), чие работење подлежи на надзор согласно со прописите од областа на културата, за работи од културата**. а со** даден приоритет, за 2023 г. на субјектите, што вршат драмска дејност.

Покрај избраните 9 (девет) национални установи (со седиште во Скопје, Охрид, Струга, Кичево, Кочани и Крива Паланка, со проценет висок и среден степен на ризик согласно со Методологијата), и вкупно 15 субјекти, корисници на средствата од Буџетот на РСМ, преку МК (од кои 12 правни лица и 3 физички лица и тоа од Скопје, Битола, Куманово, Кочани и Струга, сите со проценет среден степен на ризик согласно со Методологијата), за вршење редовни надзори во 2023 г., од аспект на примена на Законот за културата, другите правни и физички лица (уметници), корисници на средствата од Буџетот на РСМ, преку МК ќе бидат определувани дополнително, односно во текот на 2023 г., врз основа на поднесени иницијативи до СУИН на МК од страна на надлежните сектори во МК, преку коишто се врши финансирање и надзор над реализација на проектите (Сектор за заштита на културното наследство, Сектор за дејностите од областа на културата и уметноста, Сектор за книга, Сектор за меѓународна соработка и УНЕСКО, ...), како и од други правни и физички лица (по службена должност), и по налог на министерот за култура.

Имено, имајќи предвид дека согласно со член 66 од Законот за културата, проектите финансирани со средства од Буџетот на РСМ, преку МК кај поголем дел од корисниците, се уште не се завршени или се во тек, односно истите се со обврска за реализирање, заклучно со 31.12.2022 г., се уште не може да се утврди кај кои правни и физички лица и во кои региони/општини ќе има потреба да бидат извршени вонредни инспекциски надзори во 2023 г. од аспект на примена на член 68 од Законот за културата.

Покрај горенаведеното (приоритетно) подрачје, односно вршење инспекциски надзори од аспект на примена на Законот за културата, кај национални установи и кај други субјекти-корисници на средствата од Буџетот на РСМ, преку МК, како третото ризично подрачје се утврдени други подрачја во областа на културата (особено заштита и користење на материјалното недвижно/движно и духовното творештво - културно богатство и издавачка дејност), при што кај дел од националните установи и други правни и физички лица, покрај вршење на редовни (најавени) надзори и контролни надзори (во врска со надзорите извршени исклучиво во текот на 2022 г.), ќе бидат вршени и вонредни инспекциски надзори (по службена должности или врз основа на поднесени иницијативи, како и по писмен налог согласно со Законот за инспекциски надзор), и тоа од аспект на примена на Законот за библиотеките („Сл. весник на РМ" бр. 66/04, 89/08, 116/10, 51/11, 88/15, 152/15, 39/16 и 122/21), Законот за музеите („Сл. весник на РМ" бр. 66/04, 89/08, 116/10, 51/11, 88/15, 152/15 и 39/16), Законот за филмската дејност („Сл. весник на РМ" бр. 82/13, 18/14, 44/14, 129/15, 152/15, 39/16 и 11/18), Законот за употребата на македонскиот јазик („Сл. весник на РМ" бр. 5/1998, 89/2008, 116/10, 187/13, 152/15, 192/15 и 193/17), Законот за издавачката дејност („Сл. весник на РМ" бр. 199/14 и 152/15), и Законот за меморијалните споменици и спомен-обележјата („Сл. весник на РМ" бр. 66/04, 89/08, 152/15 и 46/21).

При тоа, со Годишниот план за работа за 2023 г. избрани се вкупно 10 правни лица, над чиешто работење ќе бидат извршени редовни надзори од аспект на примена на Законот за музеите (вкупно: 5), и Законот за издавачката дејност (вкупно: 5), како и подзаконските прописи, донесени врз основа на овие два материјални закони, со вкупно планираните 5 (пет) контролни надзори.

Додека, од аспект на примена на останатите материјални законски прописи од областа на културата планирано е вршење на вонредни инспекциски надзори имајќи ги предвид предлог-измените на одделни закони, ограничен број на субјекти**,** но и поради тоа што во 2023 г., се очекуваат иницијативи за вршење вонредни инспекциски надзори од аспект на примена на Законот за културата. **Додека, од** аспект на примена на Законот за аудиовизуелните добра („Сл. весник на РМ“ бр. 103/08, 47/11, 51/11 и 154/15, 39/16 и 220/18); по којшто не се очекува вршење на инспекциски надзори поради постоење на само една (матична) установа од оваа област – НУ - Кинотека на РСМ -Скопје, а во којашто во 2021 г., е извршен еден вонреден инспекциски надзори, по поднесената иницијатива,

Табела 3: Преглед на вкупниот број на очекувани неправилности и инспекциски надзори според вид во 2023 година, по региони и општини

Ред.бр.	Регион/Општина	Вид на надзор			Вкупно надзори	Вкупно неправилн.
		Редовен надзор	Вонред. надзор	Контрол. надзор		
	Вардарски регион	0	0	0	0	0
1	Велес				0	
2	Градско				0	
3	Демир Капија				0	
4	Кавадарци				0	
5	Лозово				0	
6	Неготино				0	
7	Росоман				0	
8	Свети Николе				0	
9	Чашка				0	
	Источен регион	3	0	1	4	1
10	Берово				0	
11	Виница				0	
12	Делчево				0	
13	Зрновци				0	
14	Карбинци				0	
15	Кочани	2			2	
16	Македонска Каменица				0	

17	Пехчево				0	
18	Пробиштип				0	
19	Чешиново				0	
20	Штип	1		1	2	1
	Југозападен регион	6	2	4	12	4
21	Вевчани				0	
22	Дебар				0	
23	Дебарца				0	
24	Кичево	1			1	
25	Македонски Брод				0	
26	Охрид	3	2	2	7	2
27	Пласница				0	
28	Струга	2		2	4	2
29	Центар Жупа				0	
	Југоисточен регион	1	0	1	2	1
30	Богданци				0	
31	Босилово				0	
32	Валандово				0	
33	Василево				0	
34	Гевгелија				0	
35	Дојран				0	
36	Конче				0	
37	Ново Село				0	
38	Радовиш				0	
39	Струмица	1		1	2	1
	Пелагониски регион	2	3	1	6	1
40	Битола	2	2	1	5	1
41	Демир Хисар				0	
42	Долнени				0	
43	Кривогаштани				0	
44	Крушево				0	

45	Могила				0	
46	Новаци				0	
47	Прилеп		1		1	
48	Ресен				0	
	Полошки регион	0	6	1	7	1
49	Боговиње				0	
50	Бревеница				0	
51	Врапчиште				0	
52	Гостивар		3		3	
53	Желино				0	
54	Јегуновце				0	
55	Маврово и Ростуша				0	
56	Теарце				0	
57	Тетово		3	1	4	1
	Североисточен регион	3	0	1	4	1
58	Кратово				0	
59	Крива Паланка	1			1	
60	Куманово	2		1	3	1
61	Липково				0	
62	Ранковце				0	
63	Старо Нагоричане				0	
	Скопски регион	19	8	11	38	11
64	Аеродром	1			1	
65	Арачиново				0	
66	Бутел				0	
67	Гази Баба				0	
68	Ѓорче Петров				0	
69	Зелениково				0	
70	Илинден				0	
71	Карпош	4	1	1	6	1
72	Кисела Вода	3		1	4	1

73	Петровец				0	
74	Сарај				0	
75	Сопиште				0	
76	Студеничани				0	
77	Центар	7	4	5	16	5
78	Чаир	4	3	4	11	4
79	Чучер-Сандево				0	
80	Шуто Оризари				0	
ВКУПНО		34	19	20	73	20

***Забелешка:** правните и физичките лица, над чиешто работење ќе бидат вршени вонредни и контролни инспекциски надзори од аспект на примена на материјалните закони од областа на културата, прецизно ќе бидат утврдени дополнително во текот на 2023 г., при што со месечните планови за работа на СУИН на МК ќе бидат допрецизирани и региони/општини, во коишто е лоциран објектот, кој е предмет на инспекциски надзор. При определувањето на минималните квантитативни цели за 2023 г., односно бројот на вонредни и контролни надзори, како и неправилности, предвид е земан вкупниот број на извршени надзори и изречени управно – надзорни мерки во 2022 г. (забелешка: заклучно со 15. ноември, 2022 г. извршени се, односно ќе бидат извршени (дел се во тек и најавени), вкупно 117 инспекциски надзори (за 2022 г., планирани се вкупно 79 надзори), од кои поради зголемен број на поднесени иницијативи 65 се вонредни, а 33 контролни и 19 редовни надзори, со издадени вкупно 27 решенија (со опомена или наредба), како и со вкупно 5 издадени прекршочни платни налози и 4 прекршочни барања, односно со утврдени неправилности кај вкупно 32 субјекти на надзорот (за 2022 г., планирани се вкуно 20 неправилности).

****Забелешка: Детален план на минимални квантитативни цели за 2023 г., се прикажани во следниов табеларен преглед:**

Ред. бр.	**Закон/подзаконски акти, кои ќе бидат предмет на инспекцискиот надзор**	**Број на инспекциски надзори**	**Број на очекувани откриени неправилности по ризични подрачја во 2023 г.**	
			Решенија со наредба/ опомена, постапки за порамнувања, со издавање прекршочен платен налог	**Прекрш. барања**

1.	**Закон за културата-национални установи, како субјекти на надзорот**	**-9 редовни надзори (Q 5)** **-5 контролни надзори (Q 4)** **-4 вонредни надзори (Q 4)** **Вкупно 18**	**5**	/
2.	**Закон за културата-други правни и физички лица, како корисници на средствата од Буџетот на РСМ, преку МК**	**-15 редовни надзори (Q 3)** **-10 контролни надзори (Q 2)** **-15 вонредни надзори (Q 3)** **Вкупно 40**	**10**	/
3.	**Други посебни прописи (Закон за музеите-вкупно 5 и Закон за издавачката дејност-вкупно 5)**	**-10 редовни надзори (Q 3 и 4)** **-5 контролни надзори (Q 2 и 3)** **Вкупно 15**	**5**	/
		Вкупно: 73 надзори (од кои 34 редовни, 20 контролни и 19 вонредни надзори)	**Вкупно: 20 неправилности**	/

Редовни инспекциски надзори, од аспект на примена на Законот за културата во национални установи од областа на културата, се прикажани во следниов табеларен преглед:

Ред. бр.	**Назив на субјектот на инспекциски надзор**	**Степен на ризик**
1.	**НУ - ТУРСКИ ТЕАТАР – СКОПЈЕ (општина Чаир)**	висок степен на ризик
2.	**НУ - КОНЗЕРВАТОРСКИ ЦЕНТАР – СКОПЈЕ (општина Чаир)**	висок степен на ризик
3.	**НУ НАЦИОНАЛНА ОПЕРА И БАЛЕТ – СКОПЈЕ (општина Центар)**	висок степен на ризик
4.	**НУ - МУЗЕЈ НА ЗАПАДНА МАКЕДОНИЈА ВО НОВ – КИЧЕВО**	среден степен на ризик
5.	**НУ - ЦЕНТАР ЗА КУЛТУРА „БЕЛИ МУГРИ" – КОЧАНИ**	среден степен на ризик
6.	**НУ - ЦЕНТАР ЗА КУЛТУРА – КРИВА ПАЛАНКА**	среден степен на ризик
7.	**НУ - БИБЛИОТЕКА „ГРИГОР ПРЛИЧЕВ"**	среден степен на ризик

	– ОХРИД	
8.	**НУ - ЦЕНТАР ЗА КУЛТУРА „ГРИГОР ПРЛИЧЕВ" – ОХРИД**	висок степен на ризик
9.	**НУ - МАНИФЕСТАЦИЈА „СТРУШКИ ВЕЧЕРИ НА ПОЕЗИЈАТА" – СТРУГА**	висок степен на ризик

Редовни инспекциски надзори, од аспект на примена на Законот за културата кај други правни и физички лица, како корисници на средствата од Буџетот на РСМ, преку МК, се прикажани во следниов табеларен преглед:

Ред. бр.	Назив на субјектот на инспекциски надзор	Степен на ризик
1.	**Здружение за развивање на уметност и културна соработка АРТ МЕДИА – Скопје (општина Карпош)**	среден степен на ризик
2.	**Здружение за театарска едукација и продукција ТЕАТАР ЗА СИТЕ – Скопје (општина Кисела Вода)**	среден степен на ризик
3.	**Здружение на граѓани за културен развој „Темпули Театар" – Скопје (општина Центар)**	среден степен на ризик
4.	**Здружение за театарско мултимедијална дејност Вондерленд Театар – Скопје (општина Карпош)**	среден степен на ризик
5.	**Здружение за уметност и наука Факултет за работи што не се учат – Скопје (општина Центар)**	среден степен на ризик
6.	**Здружение за изведувачки уметности ИНТИМЕН ТЕАТАР - Битола**	среден степен на ризик
7.	**Здружение „TALIA" - Куманово**	среден степен на ризик
8.	**ЗГУРМК ПОЛИФОНИЈА - Скопје (општина Карпош)**	среден степен на ризик
9.	**Здружение Центар за современа уметност и култура АТО - Битола**	среден степен на ризик
10.	**Дамјан Костовски од Скопје (општина Аеродром)**	среден степен на ризик
11.	**Драгана Стојчевска Гунин од Куманово**	среден степен на ризик
12.	**Нина Максимова од Кочани**	среден степен на ризик
13.	**Здружение за културна активност креација и едукација АРТОПИЈА – Скопје (општина**	среден степен на ризик

	Центар)	
14.	**Здружение за култура и уметност К'ТУ ФЕСТ - Струга**	среден степен на ризик
15.	**Здружение на професионални глумци за филм и театар „Абрака - Дабрака" – Скопје (општина Чаир)**	среден степен на ризик

Редовни инспекциски надзори, од аспект на примена на Законот за музеите, во национални установи, се прикажани во следниов табеларен преглед:

Ред. бр.	Назив на субјектот на инсп. надзор	Степен на ризик
1.	**НУ - СПОМЕН КУЌА НА МАЈКА ТЕРЕЗА-СКОПЈЕ (општина Центар)**	среден степен на ризик
2.	**НУ – Национална галерија на РСМ-Скопје (општина Центар)**	среден степен на ризик-
3.	**НУ - МУЗЕЈ НА СОВРЕМЕНА УМЕТНОСТ – СКОПЈЕ (општина Чаир)**	среден степен на ризик
4.	**НУ - ЗАВОД ЗА ЗАШТИТА НА СПОМЕНИЦИТЕ НА КУЛТУРАТА И МУЗЕЈ – ОХРИД**	среден степен на ризик
5.	**НУ - ЗАВОД ЗА ЗАШТИТА НА СПОМЕНИЦИТЕ НА КУЛТУРАТА И МУЗЕЈ – ШТИП**	среден степен на ризик

Редовни инспекциски надзори, од аспект на примена на одредбите од Законот за издавачката дејност, се прикажани во следниов табеларен преглед:

Ред. бр.	Назив на субјектот на инсп. надзор	Степен на ризик
1.	**Книгоиздателство СИЛСОНС ДООЕЛ - Скопје (општина Центар)**	**среден степен на ризик**
2.	**Друштво за издавачка дејнсот ЗИГА ЗАГА БУКС ДООЕЛ –Скопје (општина Карпош)**	**среден степен на ризик**
3.	**Друштво за издаваштво ИЗДАВАЧКА КУЌА МУЗА ДООЕЛ – Скопје (општина Кисела Вода)**	**среден степен на ризик**
4.	**Друштво за едукативни дејности АЗ БУКИ ВЕДИ ДООЕЛ - Струмица**	**среден степен на ризик**
5.	**Друштво за издавачка дејност СКАЗНУВАЛКА ДООЕЛ – Скопје (општина Кисела Вода)**	**среден степен на ризик**

Забелешка: според Методологијата кај новооснованите субјекти (субјекти кои се основани и кои започнале со извршување на дејност во последната година), како и кај субјекти кај кои во

претходниот период не е вршен инспекциски надзор (кај избраните субјекти повеќе од три години), како претпоставка, се проценува среден степен на ризик.

Обука на инспекторите и административните службеници

Годишната програма за специјализирана обука на инспекторите за култура при Секторот за управен и инспекциски надзор на МК за 2022 година бр. 57- 9872/1 од 15.09.2022 г. и Годишниот план за индивидуално стручно усовршување и обука на секој инспектор за култура при Секторот за управен и инспекциски надзор на Министерството за култура за 2022 година бр. 57-9872/2 од 19.09.2022 година, се донесени согласно со член 50 став (1) од Законот за инспекциски надзор, а врз основа на Годишната програма за генерички обуки на инспекторите за 2023 година бр. 02-754/2 од 23.06.2022 г., донесена од РСМ-Инспекциски совет – Скопје.

Така, за инспекторите за култура (главен инспектор, двајца виши инспектори, еден советник инспектор и еден помошник инспектор за култура), за 2023 г. планирани се најмалку 3 (три) генерички обуки од Годишната програма за генерички обуки за 2023 г., донесена од Инспекцискиот совет и тоа на следните теми:
1.7. Компјутерска обработка и табеларни пресметки - работа со табеларни документи (spreadsheet), зголемување на продуктивноста, внесување/избор на ќелии - измена/сортирање на ќелии, копирање, преместување, бришење на ќелии, редови и колони, работни листови, аритметички формули, функции, форматирање на броеви/датуми/содржина/порамнување, креирање и промена на графикони, Подесување, преглед и печатење,
1.12. Изработување на управни акти - решавање на жалбите изјавени против решенија донесени во прв степен во инспекциска постапка, како и по жалби против одлуките за прекршок што се донесени од прекршочен орган; спроведување на доказна постапка согласно ЗОУП; контрола на акти донесени при вршење на инспекциски надзор; инспекциска мерка – недостатоци и подобрување; поднесување на приговор на записник;- непотпишување на записник и образложение; спроведување на специфични инспекциски постапки; постапка пред Управниот суд и Вишиот управен суд и практични примери за подобрување на инспекциската постапка и
1.14. - Систем на интегритет во инспекциските служби - поим на интегритет, Елементи за градење интегритет (норми на индивидуално и колективно однесување, јасно пропишани кодекси на однесување кои се почитуваат, лидерство кое подразбира давање на личен пример, ефикасна обука и нејзино постојано унапредување, цврсти убедувања и нивно спроведување во пракса), дополнители фактори кои го детерминираат системот за интегритет, пристап на градење интегритет „базиран на норми“ и „базиран на вредности“, предизвици во врска со лицата за интегритет (негирање, нетранспарентност, недоверба и песимизам), назначување на лице за интегритет, конфликт на интереси, одговорност, механизми за хоризонтална и вертикална соработка и ефикасен систем на комуникација (Формален систем на комуникација и неформален систем на комуникација), кодекси на однесување, јавна служба и јавен интерес, проверка на интегритетот, одговорност на граѓаните и систем на управување со човечки ресурси.

Буџет и финансирање

Секторот за управен и инспекцикси надзор, како организациона единица во рамките на Министерството за култура, задолжена за вршење инспекциски надзор над примената на законите и другите подзаконски прописи од областа на културата (вкупно 8 закони), нема сопствен буџет, туку платите и другите расходи ќе се намируваат од средствата од Буџетот на РСМ за 2023 г., наменети за работата на Министерството за култура, при што потребните средства (расходи) за инспекторите, ќе бидат планирани во рамките на Буџетот на Министерството за култура за 2023 г. и истите се прикажани во следниот табеларен преглед:

Ред. бр.	Вид на расход	Износ
1.	Бруто плати за 5 (пет) инспектори	4.414.372
2.	Бруто плата за еден вработен во Секторот, распореден на работно место - самостоен референт за техничка обработка на документација	399.168
3.	Бруто надомест за хонорар за едно лице ангажирано со договор за дело	399.600
4.	Гориво за службено возило	45.000 *
5.	Дневници	7.700 *
6.	Патарини	4.600 *
	Вкупно:	5.270.320 денари

Инспекциската служба има и други трошоци во работењето, но со оглед дека Секторот, функционира како организациска единица во рамки на Министерството за култура, другите расходи при работењето, не може да се изразат на ниво на сектор, поединечно, прецизно и во точни износи.

*Расходите за гориво за службено возило, дневници и патарини се пресметани врз основа на просек од трошоците направени во 2022 година, зголемени за процент на зголемување на цени на гориво.

Меѓународна соработка

За 2023 година, во рамките на надлежностите на Секторот за управен и инспекциски надзор во Министерството за култура, не се планирани активности/проекти во областа на меѓународна соработка (усогласувања со директивите на ЕУ и слично).

Други активности на Секторот за управен и инспекциски надзор во Министерството за култура во 2023 година

Со цел обезбедување соодветна поддршка за навремена реализација на Планот за работа за 2023 година и зголемување на ефикасноста на инспекцискиот надзор на целата територија на РСМ, во инспекциската служба на МК покрај претходните унапредувања на дел од постојниот кадар, вработените во Секторот, исто како и за 2022 г. имаат потреба од соодветни обуки, особено од аспект на примена на процедуралните прописи (ЗОУП, ЗП, ЗК), набавка на нова техничка опрема (4 нови компјутери, лаптоп и скенер), како и потреба од уште едно возило

(забелешка: поради дотраеноста на службеното моторно возило, што го користат инспекторите за култура, во текот на годината возилото, во просек се сервисира од два до три пати).

Раководител на Сектор,

Сабина Синан

Доставено до: Инспекциски совет на РСМ, Скопје